

ποινάς. Ἐν τούτοις μεθ' ὅλας τὰς ἐκθέσεις τοῦ Βραντώμ, ἀμφιδάλλομεν περὶ τοῦ ἡπίου χαρακτήρος τοῦ Σιρότσε, τοῦ ἡμέραν τινὰ ἐκ τῆς γεφύρας τοῦ Σε (pont de Ce) κατεκρημνίσαντος καὶ πνίξαντος 800 γυναικας, ἃς ὁ στρατὸς ἤγε μεθ' ἑαυτοῦ, πράξις ἥτις μικροῦ δεῖν νὰ διεγείρῃ στάσιν.

Παρατηρήθη ὡς περίεργον, ὅτι ὁ Τύρταϊς, ὁ Παρίνι, ὁ Σαίξ σπῆρος, (1) ὁ Βύρων, καὶ ὁ Βάλτερ-Σκώτ, πάντες ποιηταὶ ἦσαν χωλοὶ ἐκ χωλότητος δὲ ἔπασχον καὶ ὁ Ξωίλος, ὁ Ἀγησίλαος, ὁ Γενσερίχος, ὁ Ροβέρτος Β'. δούξ τῆς Νορμανδίας, ὁ Ἑρρίκος Β'. αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως, ὁ Ὄθων Β'. δούξ τοῦ Bru swiek. Κάρολος Β'. βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, ὁ Τικωρ-λάνος, ἡ δεσποινὶς Valliere, ὁ Βενιαμὴν Κωνσταντίν κτλ. Ὁ ἀναγνώστης δὲ ἄς ἀπεφασίσῃ, ἔάν, ὡς διατείνεται ὁ Βύρων, ὁ κάπως ἐνεχόμενος εἰς τὸ ζήτημα, ἡ ψυχὴ δυσμόρφου σώματος ἦναι δραστηκοτέρα ἕνεκα τῶν προσπαθειῶν αὐτῆς πρὸς ἐπικάλυψιν τῶν φυσικῶν ἐλαττωμάτων. (2)

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

## Η ΒΑΚΧΙΣ.

### ΔΙΗΓΗΜΑ

#### ΙΟΥΛΙΟΥ ΔΕ ΣΕΝ ΦΕΛΙΞ.

— Τὸ κύμβαλον ἃς ἐπιφαύει τὸ κύμβαλον, καὶ ὁ ἀργυρόηχος φθόγγος ἃς ἵπταται βρέμων ἀπὸ βράχου εἰς βράχον.

— Ὁ κισσοὺς καὶ πράσινα φύλλα ἀμπέλου περιβεβλημένος θύρσος (3) ἃς ἀκοντίζεται μα-

κρὰν, καὶ ὁ ἐπιτήδειος βραχίων ἃς ἀρπάξῃ αὐτὸν πρὶν ἢ ἐπαναπέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Αἱ λεοπαρδάλεις ἃς πίνωσιν εἰς τὸ μέγα χαλκοῦν κύπελον καὶ ἃς ἀκολουθῶσι σκιρτῶσαι τὴν εὐκίνητον παρθένον, τὴν ἱέρειαν τοῦ Βάκχου.

— Ὡθεῖς Διόνυσε, ὁ κόσμος εἶναι ἰδικός σου!

— Ὁ ἀπὸ τῆς σταφυλῆς μεθύομενος θνητὸς εἶναι βασιλεὺς τοῦ παντός.

— Ὁ οἶνος εἶναι ὁ φίλος τοῦ πτωχοῦ καὶ ὁ τρόμος τοῦ πλουσίου ὑποκριτοῦ.

— Ὁ οἶνος εἶναι ὁ δαμαστής τοῦ ἔρωτος.

— Ὁ οἶνος εἶναι τὸ μαγικὸν ποτόν.

— Ὁ Βάκχος κλείει τὰς θύρας τοῦ παρελθόντος, φωτίζει τὸ ἐνεστὼς, ἀνοίγει τὸ μέλλον.

— Ὁ οἶνος . . . εἶναι ἡ ἀθανασία.

— Ὁ χρυσοκόματος Φαλερινὸς οἶνος ἃς ρεύσῃ λοιπὸν τοῦ ἀμφορέως τῆς Ἑτρουρίας.

— Αἱ διώτιοι ὑδρίαι, καὶ τὰ ῥάμφος ἱέρακος φέροντα Κυρηναϊκὰ ἀγγεῖα ἃς ἐκχύσωσι τὸ ἀφρώδες αὐτῶν νέκταρ.

— Καὶ σὺ, οἶνε τῆς Κρήτης, οἶνε τὸν ὁποῖον πίνομεν ἐντὸς ἀργυρῶν κεράτων, καλῶς ἤλθες!

— Ἀλλὰ σὰς παρακαλῶ, φίλοι μου ἀπομακρύνετε τὸν οἶνον τῶν Γαλατῶν· εἶναι ὀρμιμὺς ὡς ἡ φίλερις γυνή· εἶναι ἄχρους ὡς ἡ αὐγὴ ἡμέρας ὑετωδούς.

— Ἰταλία! Ἰταλία! Κατέκτησας τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντος μέχρι τοῦ μυθώδους Ἰνδοῦ, ἀλλ' ὁ Διόνυσος κατέκτησε σέ. Σήμερον καὶ ἡ Σύγκλητος καὶ ὁ Ῥωμαϊκὸς λαὸς πίνουσιν εὐμενῶς. Ὁ Καίσαρ, ὅσῳ σεβαστὸς καὶ ἂν ἦναι· δὲν μιμεῖται αὐτοῦς . . . Εἶναι ἀσθενής, ὁ ἀσεβής! Εἴθε ἡ εὐδαιμονία του νὰ ὠχριάσῃ ἀπέναντι ἀπογόνου τινὸς τοῦ Ἀντωνίου, τοῦ γενηαίου οἰνοπότου! Φεῦ! Ὁ θάνατος ἐλθὼν κατέλαβε τὸν ἱερέα τοῦτον τοῦ Βάκχου· δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιζήσῃ τῆς ἀπωλείας μιᾶς γυναικὸς, καὶ ἐν τούτοις ἐκαλλιέργει εἰσέτι τὰς σταφυλὰς τῆς Ἀνατολῆς.

— Εὐοῖ! Ἀς περιστρέφωμεν τὰ κύμβαλα καὶ παίωμεν διὰ τοῦ θύρσου τὴν στίλβουσάν των λεοπαρδάλειον χαίτην.

Πέραν τῆς Βατίας, ἐπὶ τῶν ὑπερκειμένων τῆς ἐρυθρᾶς τοῦ παραλίου ψάμμου βράχων, τὸ ἄσμα τοῦτο ἀντήχει φαιδρῶς, καὶ τὰς βακχικὰς αὐτοῦ ἐπιποδοὺς διαδέχοντο μεταλλικὰς κλαγγὰς καὶ παρατεταμμένοι μυκηθμοί. Ἰππεὺς τις παρήρετρεχε τὰς καμπὰς τοῦ κόλπου. Ἦκουσε τὸ ἄσμα καὶ ἐθέλχθη ὑπὸ τοῦ μέλους τῆς ἀγνώ-

(1) Ὅλοι οἱ συγγραφῆς δὲν ὁμοφωνοῦσιν εἰς τοῦτο.

(2) Ὁ Βύρων δὲν ἐσυγχώρει τὴν μητέρα αὐτοῦ παρεμελήσαντα νὰ προσκαλέσῃ ὀρθοποδιστὴν, ἐνῶ ἔτι ἦτο παῖς, ἵνα θεραπεύσῃ ἢ ἐλαττώσῃ τὴν δυσμορφίαν τοῦ ποδὸς του. Φαίνεται δὲ ὅτι ὑπέφερε πολὺ ἄτε εὐερεθίστου φύσει χαρακτήρος ὢν, διέτι μέχρι ὑπερβολῆς περιποιεῖτο τὴν καλλονὴν τοῦ σώματός του. Καθ' ὅσον ἐφ' ἑ μεταξὺ τῶν ὀδόντων μανδύλιον ἵνα μὴ διὰ τῆς ἐπαφῆς βλαβῶσιν.

(3) Ῥάβδος, ἣν ἔφισαν αἱ Βάκχαι.



στου φωνῆς ἥτις ἐτάρασσε τὴν ἔρημον. Ἦτο νέος ὁ ἵππευς οὗτος, ἦτο μόνος ἐπὶ τῶν θαλασσίων ἀκτῶν· τῷ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν ἡ ἰδέα, ὅτι ὠραία τις ἴσως θεότης ἐβούλετο νὰ τὸν ὑποβάλῃ εἰς πειρασμὸν, καθὼς εἰς τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους· διότι εἶχε σπουδάσῃ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα εἰς Ἀθήνας, καὶ ἦτο εἰσέτι σπουδαστὴς τοῦ Λυκείου, ἀγνὸς τοῦ Ὀμήρου μαθητής. Εἶπεν εἰς τὸν ἵππον του:

— Καὶ ἂν πρόκειται νὰ κατακεραυνωθῶμεν, ἀκολουθήσωμεν τὴν θεὰν ἐπὶ τῶν βράχων.

Καὶ ἐγκαταλείψας τὴν παραλίαν ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀποτόμους ἀτραπούς. Ἐκ τῆς κορυφῆς τῶν βράχων ἀντήχει εἰσέτι ἡ μελωδικὴ φωνή:

— Οἷος δὴποτε βέβηλος ταραῖξ τὰ μυστήρια ἡμῶν ἃς ἀποθάνῃ συντετριμμένος ὑπὸ τὰ ἡμέτερα κύμβαλα καὶ ὑπὸ τοὺς αἰγικοὺς πόδας τῶν δασυμάλλων σατύρων!

— Ὡ σύντροφοί μου, ἰδοὺ ὁ ἥλιος θίγων τὰ τελευταῖα τοῦ ὀρίζοντος κύμματα, ἐκτείνει τὴν πορφύραν αὐτοῦ, καὶ οἱ θεῖοι ἵπποι φέρονται ἤδη εἰς τὰς χώρας τῆς νυκτός· ἀλλ' ὁ ἥλιος θὰ ἐκπηδήσῃ τοῦ ἄρματός του καὶ θὰ κατέλθῃ μεγαλοπρεπῆς εἰς τὰ θαλερά τῆς Ἀμφιτρίτης μέγαρον· ἡ δὲ ἐρωτικὴ θεὰ θὰ προβῇ εἰς προὔπαντησιν αὐτοῦ φέρουσα εἰς τὴν χεῖρα κύλικα, κύλικα πλήρη ἀλεξιπόνου οἴνου. Θὰ τελεσθῶσιν ὑποδρύχιοι ἑορταὶ καὶ ἐντροφήσεις ἄγνωστοι εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ἐπιφανείας τοῦ κόσμου.

— Ὡ σύντροφοί μου, μιμηθῶμεν τὸν Φοῖβον καὶ τὴν Ἀμφιτρίτην· καλυφθῶμεν διὰ τῶν μυστηρίων καὶ περιφρονήσωμεν τοὺς θνητούς.

— Ἐμπρός, ὠκύποδες Φαῦνοι, σάτυροι ἐχθροὶ τοῦ κοθόρνου, προφητικοὶ κορύβαντες, ἱέρειαι, κισσοῖς καὶ κλίμασιν ἀμπέλου ἐστεμμέναι, πᾶσα ἡ συνοδία μου ἔμπρός· . . ἡ νύξ προβαίνει· πίνωμεν ὑπὲρ τῶν φίλων ἀστερισμῶν καὶ τοῦ Διονύσου, ἄρχοντος τῆς ὑψηλίου.

Ἀλλ' ἤδη τὰ βήματα ἵππου ἀντήχησαν ἐπὶ τῶν ἡχηρῶν βράχων. Ἡ συνοδία τοῦ Βάκχου ὀξείας ῥήξασα κραυγὰς, ἔφυγε κατεπτομένη διὰ τῶν λόφων καὶ τῶν φαράγγων. Μία μόνη ἱέρεια ἔμεινεν ἀκίνητος ἐξ ὀργῆς, ἐπὶ τινος τμήματος βράχου ὅπερ τῇ ἐχρησίμευσεν ἀντὶ κρηπίδος. Ἦθελέ τις ἐκλάβει αὐτὴν ἀντὶ Σιδύλλης εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐμπνεύσεώς της. Ὁ ἵππευς ἔστη καὶ δὲν ἐτόλμησε νὰ τῇ ἀποτείνῃ τὸν λόγον.

— Μεγάλη σου ἡ θρασύτης! εἶπεν ἡ νεαρά

Βακχίς. Γνωρίζεις ὅτι δύναμαι νὰ παραδώσω τὴν κεφαλὴν σου εἰς τοὺς καταχθονίους θεούς; Γνωρίζεις ὅτι ἂν ἐπικαλεσθῶ τὰς Εὐμενίδας, θὰ σὲ παραλάβωσι μεθ' ἐαυτῶν, ὡς ἄλλοτε κατεδίωκον τὸν Ὀρέστην διὰ τὴν μητροκτονίαν; Γνωρίζεις ὅτι ἡ ὀργή μου εἶναι φοβερά ὡς ἐξαγριωμένη θάλασσα; . . .

— Γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ νέος, ὅτι, μεταξύ ὅλων τῶν Ἑλληνίδων καὶ Ῥωμαίων τὰς ὁποίας εἶδον, οὐδεμία ὑπάρχει ὠραιότερα καὶ εὐγενεστέρα σοῦ.

— Ἀσεβῇ! εἶπεν ἡ βακχίς, εἶσαι τέκνον τῆς πόλεως· ὑπάγε, ἐπίστρεψον εἰς τοὺς κούφους φίλους σου καὶ τὰς αἰσχροβίους γυναῖκας σου. Ἡ πόλις, εἶναι ὀχετὸς τῶν ἀκαθαρσιῶν τοῦ κόσμου.

— Εἶσαι πολὺ αὐστηρὰ, ὠραία ἱέρεια, ὑπέλαβεν ὁ νέος Ῥωμαῖος· ὅταν μάθης τίς εἰμαι, ἴσως τότε μοὶ ἀποδώσῃς περισσότεραν δικαιοσύνην. Τὸ ὄνομά μου εἶναι . . .

— Φύλαξον τὸ ὄνομά σου καὶ τὴν ἱστορίαν σου! ἐφώνησεν ἡ βακχίς πρὸς τὸν Διόνυσον, τί πρὸς ἐμὲ αὐτὴν νὰ γνωρίζω νέον μωρὸν, ἐπειγόμενον τοσοῦτον νὰ ἀποκαλύψῃ τὴν καταγωγὴν του καὶ τὸν βίον αὐτοῦ; Ἐτάραξες τὰ μυστήρια ἡμῶν. . . Ἀπελθε! εἰ δ' ἄλλως φωνῶ τὰς συνεταίρας μου καὶ τοὺς συνοδοὺς αὐτῶν.

— Πράξον ὅ,τι θέλεις! εἶπεν ὁ νεανίας παρρησιασθεὶς ἐκ τῆς τοσαύτης περιφρονήσεως.

Καὶ πηδήσας ἐν ταύτῳ ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐπειράθη νὰ συλλάβῃ τὴν βακχίδα. Ἀλλ' ἐκείνη νέα καὶ ζωηρά, ἔφυγε μὲ τὴν κουφότητα τῆς κεμάδος, καὶ δι' ἐνὸς ἄλλματος εὗρέθη ἐπὶ τινος πλησιοχώρου ἀπορρώγος. Ἐκεῖθεν δὲ, σκώπτουσα τὸν νεανίαν, τῷ ἔλεγε,

— Τὸ βλέπει τις καλῶς, ὅτι δὲν ἔχεις ἀνάγκην εἰμὴ νὰ τείνης τοὺς βραχίονας εἰς τὰς Ῥωμαῖας γυναῖκας ὅπως αὐταὶ πέσωσιν εἰς τὰς θερμάς σου ἀγκάλας· σὲ διέφθειραν αἱ ὠραῖαι πατρικαί. Μὴ μὲ ἐξέλαβες διὰ δειλὴν τινα Ἐσιᾶδα; Ἡ μὲ νομίζεις παρθένον ἢν νυμφεύουσιν ἐναντίον τῆς θελήσεώς της καὶ τῆς ὁποίας ὁ νοῦς θάλπη τὴν ἰδέαν ἐνὸς ἐραστοῦ; Ναί. Αἱ γυναῖκες τῶν πόλεων εἰσὶν ἀκόλαστοι ὑποκρίτριαι· καὶ βακχίδες εἰσὶ τοιαῦται φανερώς· ἐὰν ὑπῆρχε τις καυχωμένη ἐπὶ ἀγνότητι καὶ παρθενίᾳ, ἐὰν ὑπῆρχε μὴ ἀγαπῶσα ἢ τὰς ῥιψοκινδύνους ἐκδρομάς, τὸν εὐρὺ ὀρίζοντα, τὴν ἀ-



γρίαν μουσικήν, τὸν θεὸν Βάκχον καὶ τὴν ἑλευθερίαν, τί θὰ ἔλεγες σὺ, μαθητὰ τῆς Ῥώμης;

— Θὰ ἀφιέρουν εἰς τὴν παρθένον ταύτην περιπαθῆ λατρείαν, ἀπεκρίθη ὁ Ῥωμαῖος νεανίας.

— Ἄ! ἐρώνησεν ἡ ὡραία βακχίς ἀνακαγχάσασα, ἰδοὺ εὐθύς καὶ προτάσεις ἔρωτος. . . ἔρωτος μωροῦ, ἔρωτος ἀσέμνου ἢ πλατωνικοῦ ἐκλέξατε, φίλοι μου! Οἱ νεανῖαι οὗτοι τῶν πόλεων ἔχουσιν ἅπαντες, ἐν ἀνάγκῃ, καρδίαν τρυφερὰν καὶ εὐαίσθητον νὰ προσφέρωσιν, ἢ θερμὴν ψυχὴν ὅπως ρίψωσιν εἰς τοὺς πόδας γυναικὸς τινος. Ἐλοιπόν! ὡραῖε τῆς Ἀφροδίτης ὁπαδὲ, φύλαξον τὴν φλόγα σου καὶ κρύψον αὐτὴν καλῶς, ὅπως μὴ σοὶ φύγῃ. Εἶμαι ἐξ ἐκείνων αἵτινες διέρχονται τὴν ζωὴν των διατρέχουσαι τὰς τραχείας ἐρημίας καὶ σκώπτουσαι τοὺς ἐπὶ δροσερῶν μύρτων καὶ βρυοστρώτων σπηλαίων κοιμωμένους ἐραστάς. Ὑπαγε καὶ εἰπὲ εἰς τὴν μητέρα σου, ἢ τὴν ἀδελφὴν σου, νὰ σοὶ δώσῃ φρόνιμόν τινα συμβουλὴν ὅπως μὲ συλλάβῃς διὰ τοῦ δικτύου.

Εἶπε, καὶ ἔφυγεν ἐλαφροτέρα νεαρᾶς δορκάδος. Ὁ Ῥωμαῖος, οὐχ ἦττον εὐκίνητος, ἐδίωξεν αὐτήν, καὶ ἀμφότεροι διεσκέλισαν τὰ ὑψηλὰ χόρτα, τοὺς ρύακας καὶ τοὺς βράχους. Ἐξογκωμένος χεῖμαρρος τοῖς ἔφραττεν ἤδη τὴν διάδασιν, καὶ ἡ βακχίς φοβουμένη τὴν εὐκίνησιν τοῦ ἐχθροῦ της, ἠτοιμάσθη νὰ ριφθῇ εἰς τὰ ὕδατα· ὁ νεανίας ἤρπασεν ἀπὸ τῆς χλαμύδος αὐτῆς, καὶ ἡ ὡραία ἰέρεια ἀνετράπη εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ἐνίκησας, εἶπε, ἰδοὺ, λάβε τὰ λάφυρά σου.

Ἀφαιρέσασα τότε τὸ ἐκ κισσοῦ καὶ κλιμάτων ἀμπέλου στέμμα της, τὸ προσέφερεν εἰς αὐτόν, καὶ εἶτα ἀνεργερθεῖσα μεγαλοπρεπῶς:

— Ῥωμαῖε, εἶπε, ἐάν ᾔσαι ἐξ ἐκείνων οἵτινες κέκτνται εὐγενῇ ψυχῇ, καὶ ἐάν ἀξιοῖς νὰ μὲ ἐπανίδῃς, ἄφες με νὰ ἀνέυρω τὰς συντρόφους μου.

Β'.

— ὦ υἱέ μου! ἔλεγεν ἡ Ὀκταβία πρὸς τὸν Μάρκελλον, τὸν κληρονόμον τοῦ κράτους, καὶ τὸ γόητρον τῆς Ῥώμης, ὦ υἱέ μου! Ποίαν ἄρα μάγισσαν τῆς Θεσσαλίας συνήντησας. Τίς ἀνόσιος τῆς Κυβέλης ἱερεὺς ἤγγισε τὴν ὡραίαν σου κεφαλὴν; ἢ μᾶλλον ποῖον ψυχοδόρον πάθος ὠλίπησεν εἰς τὰ στήθη σου; Ἀπὸ ὅκτῳ ἡμερῶν ἰδοὺ σὺ ὠχρότερος τοῦ ὑπὸ τοῦ φλογε-

ροῦ Συρίου ἀνέμου ἀποχρωματιζομένου ῥόδου ἀπὸ ὅκτῳ ἡμερῶν σὲ ἀκολουθῶ δι' ἐναγωνίου βλέμματος, καὶ σὲ βλέπω πλανώμενον ἀενάως ἀπὸ αἰθούσης εἰς αἰθούσαν, ἀπὸ στοᾶς εἰς στοᾶν ἀπὸ βωμοῦ εἰς βωμόν· νῦν μὲν ἀμνηχανοῦντα, νῦν δὲ ἀνυφοῦντα μετὰ τρόμου τὸ μέτωπόν, ὥς εἰ ὁ κεραυνὸς τοῦ Διὸς ἐκρήγνυτο εἰς τοὺς οὐρανοὺς. —

Τὴν παρέλθοῦσαν νύκτα, εἰσέδυσα λαθραίως εἰς τὸν κοιτῶνα σου (συγγνώμην δὲν εἶμαι μήτηρ) ἢ ἄγρυπνος λυχνία ἔκαιε παρὰ . . .

(cubiculum) ἠδυνήθην νὰ διακρίνω τὸ πρόσωπόν σου, τὸ εὐγενὲς τοῦτο πρόσωπον ὅπερ λατρεύω· ἦτο ὠχρόν καὶ ἐσπασμώδει, ἐνυπνιάζετο· ἡ δεξιὰ σου ἦτο ὑψωμένη καὶ προσεπάθει νὰ συλλάβῃ ἀγνοῶ ὁποῖον φάσμα. Παχέα δάκρυα ἐκολίοντο ἐπὶ τῶν παρειῶν σου, καὶ τὰ χεῖλη σου ἐμειδίων. . . Ἀλλ' ὅπως συνήθως συμβαίνει εἰς τοὺς τεθλιμμένους, εἶχον τὸ πικρὸν μειδίαμα τὸ προερχόμενον ἐξ ἀλγούσης καρδίας. Ἐθεσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου στέμμα θάλλοντος κισσοῦ, καὶ ἰκέτευσα τὸν

Ἑρμῆν νὰ σοὶ φέρῃ ἀπὸ τῆς χειρὸς ἡδύτερα ὀνειρά. Ἐφύσησα ἐπὶ τῶν θυρεσσόντων κροτάφων σου, καὶ ὕγρανα αὐτοὺς μὲ μύρα τῆς Συρίας. Ἐθεσα τὴν προτομὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος πλησίον τοῦ προσκεφαλαίου σου, ὅπως ὁ θεὸς προπάτωρ εὐσπλαγχνισθῇ τὸν θετὸν ἐγγονόν σου. . .

Κόποι μάταιοι! ἀνωφελεῖς πράξεις τῶν μητρικῶν μου χειρῶν! Ὁ Μάρκελλος ἠγέρθη ὀλολύζων, καὶ ἐγὼ ἔφυγον, φοβηθεῖσα μήπως ἡ παρουσία μου τὸν τρομάξῃ. ὦ θησαυρέ μου! μόνη ἀκτὶς χαρᾶς ἦν ὁ οὐρανὸς μοὶ πέμπει! ὦ υἱέ μου! Εἰπέ μου τὸ μυστηριώδες σου πάθος. Δυσπιστεῖς λοιπόν εἰς τὴν καρδίαν τῆς μητρός σου. Δὲν ἐνθυμεῖσαι λοιπὸν πλέον τοὺς τρυφεροὺς ἀσπασμούς μου, ὅτε νεώτερος ὢν, ἔτρεχες εἰς τὰς ἀγκάλας μου ὅπως τύχης παραμυθίας; Φεῦ! Αἱ παιδικαὶ σου θλίψεις ἐσβύνοντο πᾶσαι εἰς τὴν δύναμιν τοῦ μειδιάματός μου. . . Δὲν εἶμαι πλέον ἡ αὐτὴ Ὀκταβία, ὁ αὐτὸς τῆς καρδίας σου ἰατρός. . . καὶ οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχω ἐπὶ τῶν θλίψεων τῆς νεότητός σου; ὦ! λάλει· εἰπέ μοι τὸ κρύφιον ἄλγος σου.

— Μητέρα μου! ἀπεκρίνετο ὁ Μάρκελλος, ὁ Καῖσαρ Αὐγουστός, ὁ θεὸς Αὐτοκράτωρ ἀδελφός σου, ἀπεφάσισεν εἰσέτι νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Σαρμάτας καὶ Πάρθους οἵτινες λυμαίνονται τὰς κοιλάδας τῆς Ταυρικῆς; . . .

— Σκληρὸν τέκνον! ἀνέκραξαν ἡ Ὀκταβία.



Ὅταν ἡ καρδία μου συντρίβεται, σὺ ἀποστρέφεις τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἰδοὺ ἤδη ταξειδεύεις διὰ τῆς φαντασίας, εἰς τὰ πέρατα τοῦ κράτους. Ἄ! ἡ στοργὴ οὐδέποτε ἀνταμείβεται, τὰ τέκνα παίζουσι μὲ τὴν μητρικὴν ἀγάπην. — Μάρκελλε, εἰπέ μοι τοὺς ἀπακρύφους σου πό-  
νους.

— Σοὶ εἶπον, μήτηρ μου, ὅτι ἀπὸ ὀκτῶ ἡδὴ ἡμερῶν οἱ πνέοντες θερμοὶ τῆς Ἀφρικῆς ἄνεμοι μοὶ φέρουσι σκοτοδινίας καὶ καταβάλλουσι τὰς δυνάμεις μου. Αἰσθάνομαι τὴν κεφαλὴν βαρεῖαν καὶ τὰ γόνατά μου κάμπτονται. Πάσχω ὑπὸ θερινοῦ πυρετοῦ, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἀπελευθέρου ἱατροῦ μου.

— Ὁ ἀπελεύθερος Ἄτις σου εἶναι τὸ ἡμισυ μὲν Ἑλλήν, ἡμισυ δ' Αἰγύπτιος, καὶ ἐκ τῶν δύο τούτων χωρῶν μόνον τὸ χυδαῖον τῆς ἐπιστήμης μέρος παρέλαβε. Εἶναι πανούργος ὡς ὄφις καὶ κενόδοξος ὡς οἰωνοσκόπος. Διατὶ τὸν ἔφερες ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τῆς συνοδίας σου;

— Μήτηρ μου, ὁ Ἄτις ἐπωλήθη εἰς ἐμὲ ὑπὸ τινος περιφήμου ἐλευσινίου ἱατροῦ, ὅστις ἐξετίμα εἰς μέγιστον βαθμὸν τὴν ὀξύνοιαν τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις καὶ τὴν διορατικότητα τοῦ εἰς τὴν τέχνην τοῦ Ἱπποκράτους ἀνατραφέντος τούτου δούλου. Μὲ ἐθεράπευσεν εὐστό-  
χως ἀπὸ ὀξείαν νόσον, κατὰ τὸ ἀπὸ Μεσσηνίας εἰς Βρενδούσιον ταξειδίόν μου.

— Καὶ διὰ τοῦτο τὸν δοξάζω. Ἀλλὰ τὸ νόσημα ὅπερ ἤδη σὲ καταδιβρώσκει, δὲν ἠδυνήθη εἰσέτι νὰ τὸ διαγνώσῃ.

— Ἐκεῖνος μήτηρ μου. Μοὶ δώρισε τὴν ἀνά-  
παυσιν, τὴν ἀνάγνωσιν τερπνῶν βιβλίων, ἀρωματικὰ λουτρά καὶ περιπάτους ἐντὸς φορείου ὑπὸ τὰς δασώδεις σκιὰς.

— ὦ! ὁ σοφὸς ἱατρός! ὦ! ὁ θεὸς τῆς ἱατρικῆς! Καὶ αὐτὸς ὁ Σμινθεὺς Ἀπόλλων ἠδύνατο ἄρα νὰ δώσῃ ἐκπληκτικώτερον χρονικόν; Ἡξεύρεις Μάρκελλε, τί σκέπτομαι περὶ τοῦ ἀπελευθέρου Ἀτιδός σου;

— Τί σκέπτεσαι, μήτηρ μου;

— Ὅτι εἶναι ἢ ἀπαταιῶν ἢ ἀμαθής.

— Ἡ Ὀκταβία εἶναι γυνὴ Ῥωμαία γνωστὴ διὰ τὴν πρὸς ἅπαντας καλοκαγαθίαν της. Τὴν ἱκετεύω λοιπὸν νὰ ἐνθυμηθῇ τοῦτο καὶ νὰ φεισθῇ ἀνθρώπου, ὃν ἔκρινεν ἄξιον τῆς ἐλευθερίας.

— Ἄ! ἄς φύγῃ λοιπὸν, καὶ ὁ ἄνεμος πασῶν τῶν ἐλευθεριῶν ἄς πληρώσῃ τὰ ἱστία του καὶ ἄς τὸν μεταφέρῃ εἰς ὠκεανούς ἀγνώστου.

— Μήτηρ μου, μὲ θλίβεις.

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ὁ Μάρκελλος ἐκλινεν ὀλιγοδρανῶς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς Ὀκταβίας. Μετὰ μακρὰν σιωπὴν, διακοπτομένην μόνον ὑπὸ τῶν στεναγμῶν τῆς μητρὸς του, ὁ νεαρὸς Καῖσαρ, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὴν γλυκεῖαν θέσιν εἰς ἣν εὐρίσκετο, ἤρξατο λαλῶν ὡς ἐξῆς:

— Διατὶ νὰ ἀνησυχῇς οὕτω ὦ ἡ καλλίστη καὶ μᾶλλον ἀξιαγάπητος τῶν γυναικῶν τῆς Ῥώμης; Ἀληθές ὅτι τὰ ῥόδα τῶν παρειῶν μου ὠχρίωσαν, ἀληθές, ὅτι οἱ νεκροὶ ὀφθαλμοί μου ζητοῦσιν ἐνίοτε φάσμα τι πλανώμενον ἴσως εἶναι προσέτι ἀληθές ὅτι οἱ ἀγῶνες τῆς Παλαίστρας καὶ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἀρεως ἀπώ-  
λεσαν δι' ἐμὲ μέρος τοῦ ποικτικοῦ αὐτῶν θελ-  
γήτρου. . . . Ἀλλὰ, μήτηρ μου, σὲ ἀγαπῶ ὅπως σὲ ἠγάπων πάντατε, οὔτε πλέον, οὔτε ἔ-  
λαττον· ἄφες τὴν ψυχὴν μου νὰ διατρέχῃ ἐν εἰρήνῃ νεφελώδεις τινὰς χώρας· δὲν θὰ ἐπανέλ-  
θῃ πρὸς σὲ ἢ ζωηροτέρα καὶ διαφανεστέρα. —

Θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃς, δὲν εἶναι οὕτω; Θα μοὶ ἐπι-  
τρέψῃς νὰ ἐξέλθω τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐντὸς φορείου, μετὰ τοῦ μισητοῦ Ἀτιδός; Ἐπιθυ-  
μῶ παραφόρως νὰ ἀναπνεύσω τὰς φίλας αὔρας, εἴτε εἰς τοὺς κήπους τοῦ Μομήνα, εἴτε ἐπὶ τῆς Ἀππίας ὁδοῦ, εἴτε τὰ ἱερὰ ἄλση τοῦ θεοῦ Ἰουλίου, ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Τιβέριος.

Ἡ Ὀκταβία ὕψωσε τοὺς ὕγρους ὠραίους ὀφθαλμούς της ἐπὶ τοῦ στεγάσματος τῆς αἰ-  
θούσης· εἶτα, χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ ἀποκριθῇ, ἐκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ υἱοῦ της, καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν κατὰσπάζεται τὸ ὠχρὸν μέτωπόν του.

(Ἔπεται συνέχεια).

## ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ

κατὰ τὸ Λήγον σχολικῶν ἔτος

1869—1870.

Τῇ 4 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἤρ-  
ξαντο αἱ ἐνιαύσιαι ἐξετάσεις, ἐν τῷ ὑπὸ  
τῆς Κ. Αἰκ. Κ. Χρηστομάνου διευθυνο-  
μένῳ, Ἑλλ. Παρθεναγωγείῳ, λήξασαι  
τῇ 11 τοῦ αὐτοῦ· τῇ δὲ 13 ἐγένοντο  
αἱ ἐξετάσεις εἰς τὴν μουσικὴν καὶ αἱ δια-